

Szufla

feLugossy László nagylélegzetű kiállítása

Missionart Galéria, B55 Galéria, Budapest
2014. október 21 – november 18.

Kísér(t) a múlt. Három évvel ezelőtt mutatta be a Neon Galériában Hencze Tamás azon műveit a 60–70-es évekből, melyek korábban sohasem szerepeltek kiállításon.¹ Idén ugyanebben a galériában Koncz András jelentkezett egy válogatott/elfelejtett anyaggal a 80-as évekből,² most pedig a Missionart Galéria robbantott: feltúrták feLUGOSSY LÁSZLÓ padlását, ahol közel kétszáz munkát és korábbi ins-

1 Hencze Tamás: *Munkák a 60-as, 70-es évekből*. Neon Galéria, Budapest, 2011. május 19 – június 14. Ld. Hajdu István: Megtalált képek; elharapott mondatok. *Balkon*, 2011/5., 25–27.

2 Koncz András kiállítása. Neon Galéria, Budapest, 2014. október 8–31. Ld. Kozák Csaba: Egy konceptuális művész '76-ból. *Balkon*, 2014/10., 32–35.

feLUGOSSY LÁSZLÓ
SZUFLA/Túltermelési kísérletek a 80-as évekből, 2014

tallációk darabjait sikerült katalogizálniuk. Mivel a Missionart Galéria tere szűknek bizonyult, ezért az ötletgazdák – JURECSKÓ LÁSZLÓ és KISHONTHY ZSOLT – kibérelték a közelben levő B55 Galéria nagyméretű, osztott terét, hogy válogatást mutassanak be a padlásér anyagából.³ A „Túltermelési kísérletek a nyolcvanas évekből” alcímű kiállításra a minőség, a bőség és a műfaji változatosság jellemző. A tárlatot egy kötet⁴ és a *Nemπskóta* versgyűjtemény kíséri.

A kisebb térben vázlatok, (kontakt)rajzok, színezett és fekete-fehér fotók, tervek, forgatókönyvek, akciók fényképei sorjáznak a falakon. A rendezők a kiállítárendezés szabályait – jogosan – teljesen felrúgták, hiszen az egész galériát kikapétázták az anyaggal. Fontosabb volt a dokumentáció sűrítése, mint a térrel játszó kurátori finomkodás. A golyóstollal, tussal, filccel papírra készült – irreális terekben játszódó – rajzok visszacsatolnak a hetvenes évekhez. A szilánkosan építkező, csak számozással jelzett lapok neoprimitív, új-barbár, szürrealisztikus hangvétele egy darabjaira hulló világról szól. A művész az ábrázoló/figuratív és az absztrakt reprezentáció határmezsgyéjén járkal, innen küldözgeti expresszív, játékos, humoros, gunyoros, ironikus, cikiző üzeneteit. Itt megtörténhet,

3 <http://www.missionart.hu/kiallitasok/SZUFLA-Tultermelési-kiserletek-a-80-as-elvekbol/1595/>

4 feLugossy László: *Szufla* (szerk. feLugossy László és Kishonthy Zsolt), MissionArtGaléria, Budapest/Miskolc, 2014

hogy a csonkolt emberi testek nyelvüket öltik, a madárfejű lények elcsodálkoznak virtuális világon, egy szoknyás férfialak a derekára szerelt propellerrel és zászlóval próbál felemelkedni a magány szobájának rabságából, a békafejű humanoid lombruhát ölt, a televíziókészülék nyálkás csápjával támaszkodik a földre, energianyalábok áramlanak testek és tárgyak között, *A legkisebb szoba lakója* pedig egy rajzos és szöveges lapon tudósít arról az akcióról, amikor a művész körbefalaztatta magát. Az *Egyszerű történet* (1978) egy feliratos rajzfilm képes forgatókönyve, amin egy fekete és egy fehér bárány beszélget egy tranzakcióról. A fekete bárány kölcsönkérési kísérlete sikertelen, „gyárilag” elhibázott, hiába is deklarálja a hoppon maradt alany a dialógus végén: „pedig olyan ártatlan vagyok...” A Csontváry emlékére készült *Műelemzési kísérlet*, 1978 a művész híres önarcképét írja át, takarja ki, értelmezi szöveges betétekkel hat lépésben. felügo hol benéz az eredeti kép ablakán, hol teljesen kimaszkolja Csontváryt, végül pedig az egykori pozitúra megtartásával az önmagáról készült polaroiddal helyettesíti a nagymestert. A művész akciófotói, sorozatai az underground immáron klasszikus dokumentumai. „A téma az utcán hever” jelisére felügo körbejárja azt: A *Téma* akciófotókon a művész és kollegái/barátai a szót kitömött zsákokkal formázzák újra, azokat a vállukra véve sétálnak, pózolnak Szentendre utcáin. A „téma” szót végtelenített papírszalagon

FELUGOSSY LÁSZLÓ
Zoknik és jelek, 1991.
textil, 185×155 cm

FELUGOSSY LÁSZLÓ
A túlvilág innen, 1991, vegyes technika, farost,
168×162 cm

FELUGOSSY LÁSZLÓ
Lapos beállítás, 1978
fotó, dokubrom papíron,
290×415 mm

a feje köré tekeri, három másik művész a nyakába veszi a táblák terhét, és van, ahol a járdára fektetett betűk elkezdnek lebomlani, azok engeszteléseként átadatnak az enyészetnek. 1977–78-ban dokubrom papíron elkészíti Einsteinre hajazó *Lapos mozaik* művét, megtervezi *Művészetszaporító központját*, miközben piros-fehér-zöldben, papírcsirkével a hóna alatt *Wahorn a fű alatt* fekszik.

A Falk Miksa utcából a nézőnek nem nagy mutatóvány átmenni a mindössze két percnyi gyalogútnyi B55 Galériába a Balaton utcába, ahol Laca *Kivágott képek* és *Ruhaképek* című művei tekinthetők meg. Itt már kiválóan működik a rendezés, hiszen levegős a tárlat, bár a többnyire mélybarna fali munkák szinte felzabálják a teret. A támfalakkal osztott galéria „főhajójában” a rendezők a tér közepén helyezték el az egyetlen 3D-s munkát (bár a fali műveknek is van „testük”). A *Kolumbusz bölcsője*, 1991 egy rozsdás vaselemekből hegesztett, állólámpák imitációjával és a vályú/bölcső/hajótest oldalára applikált 4-4 db kilós kenyérral kiegészített mű. A centrumból folytathatjuk felfedező utunkat. A vegyes technikával készült farost, kátránypapír, rétegelt lemez alapú művek általában egy-egy motívum köré épülnek, legyen az egy elnagyolt, tördelt, szürreális emberalak/nő, egy ház, egy koporsó, valamilyen állat sematikus átirata stb. Valószínűsíthető, hogy az alkotás folyamatában

a tudatalatti asszociatív módon rendeli egymás mellé az össze nem tartozó elemeket, az improvizáció és az automatizmus ugyanúgy jelen van a képeken, mint Laca költészetében. Így történhet, hogy a koporsó (a halál szimbóluma) már nem is olyan félelmetes, hiszen annak oldalán szalagként motívumok futnak körbe (*Az otthon feltámasztása*, 1986; *Kettős transz*, 1986) miközben fedelén patkányok szimatolják egymást (*Izgat a költészet*, 1986), másutt egy háztető-fejű papírkatoná hadonászik törött kardjával (*A túlvilág innen*, 1991). Így történhet, hogy a nőkben már semmi szexualitás nincs, inkább bizarrak és játékosak a félmeztelen alakok (*Mostohakép*, 1989; *Turbó*, 1989; *Élvezet*, 1989). A burjánzó vágy és az annak elfojtására (nem levezetésére!) tett kísérlet egyszerre van jelen, ahogy arról a művésznek a koncerteken hordott egyik trikójának felirata is (de)informált: *I hate sex*, azaz *Gyűlölöm a szexet*. A legkiválóbb farost kép a szójátékra utaló *Necces 1-2*. (1984), amin két egymás felé forduló nőalak fekete melltartóban, harisnyakötőben és harisnyában pózol, miközben piros-zöld sejtek mocorognak a testeket borító fehér szigeteken. Bizonytalan, „neccses” a képek üzenete, hiszen párhuzamosan vannak jelen a vonzó és a taszító részletek. Ám vannak itt még szivarozó, háromszög/piramis mellű nők (*Fotelban 1-2*, 1990), emberi lábakon álló, bokszpárbajt vívó háztetők (*Baráti bokszt*, 1990) vagy éppen egy sárga-fekete csíkos nyakkendőt viselő kutya (*Házőrző*, 1991).

A *Ruhaképek* azok, amik: Laca nagyméretű – részben nejlonba csomagolt – képeinek felületére különböző ruhadarabokat applikál, varr, ragaszt, szigetelőszalaggal és tapétával kombinál. Van itt bugyi, melltartó, harisnyakötő, fűző, partedi, szoknya, ing, zokni, mellény stb. A késztermékek és a talált tárgyak tehát elveszítik eredeti funkciójukat, képkalkotó elemekké válnak, melyek emberalakot formáznak, idétlen lényeket keltenek életre; az ing szára lábat formáz, a melltartó szemüveggé válik, a zokni fallikus szimbólummá „nemesül” (*Létrás ruhakép*, 1991; *Piros-fehér-fekete*, 1992). A személy helyébe a ruha/tárgy lép, egyértelműen magasabb pozíciót harcolva ki magának, mint maga az ember, aki létrehozta azt. Ez az állandó kételkedés és tagadás, az értékek megkérdőjelezése, a rombolás és építkezés együttállása jellemző Laca neo-dadaista műveire. Bár ezt is tagadja. Ahogy illik.

FELUGOSSY LÁSZLÓ
Auto transz, 1991, textil, 180×390 cm

FELUGOSSY LÁSZLÓ
Necces, 1984,
vegyes technika,
farost, 225×100 cm

FELUGOSSY LÁSZLÓ
Necces 2, 1984,
vegyes technika,
farost, 250×105 cm